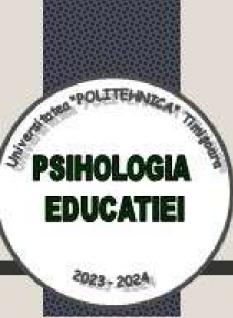

Ψ

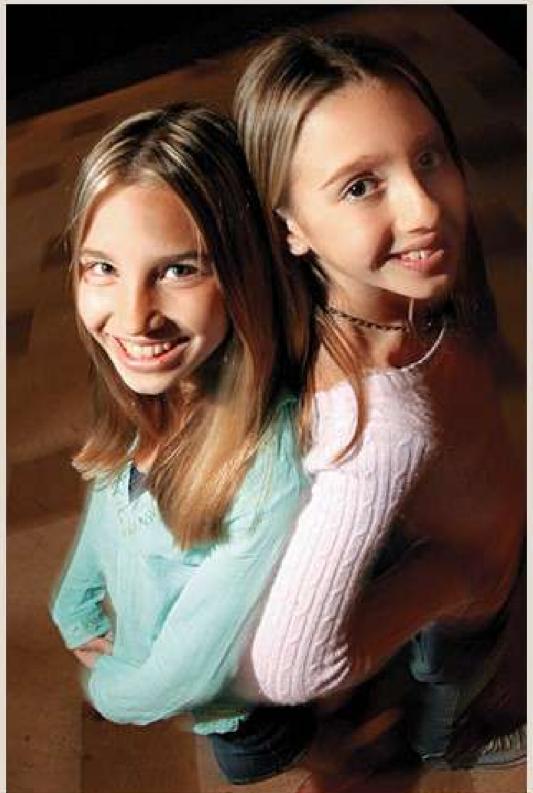
Pubertatea și adolescentă

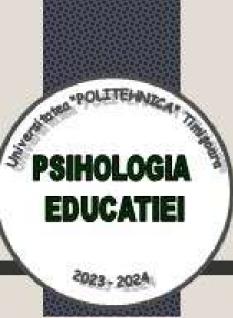

Pubertatea și adolescента

Adolescența este o perioadă complexă de dezvoltare, marcată de transformări fizice, emoționale și cognitive semnificative. Această etapă poate fi împărțită în două faze principale: **preadolescență** (sau pubertatea), care se situează în jurul vîrstei de 11-14 ani la fete și 12-15 ani la băieți, și **adolescența propriu-zisă**, care se întinde între 14-18 ani la fete și 15-20 de ani la băieți.

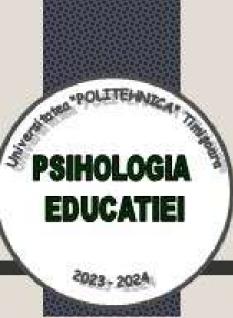

Caracteristici fizice

Pubertatea și adolescența sunt perioade de intensă creștere somatică și dezvoltare psihosexuală. Puseul de creștere, mai accentuat la fete decât la băieți, este însoțit de maturizarea sistemului endocrin și de apariția caracteristicilor sexuale secundare. Deși aceste schimbări sunt în general benefice, ele pot fi însoțite de disconfort fizic și emoțional, precum și de tulburări de alimentație și de somn.

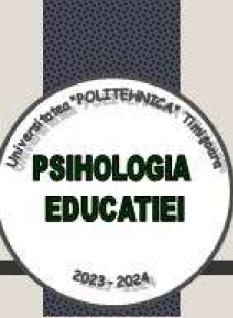
Caracteristici fizice

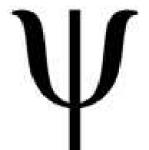
Diferențele fizice sunt generatoare de **stres** atât pentru fete, care simt respingere băieților pentru superioritatea lor fizică, cât și pentru băieți care se simt dominați de fete.

După încheierea puseului de creștere din preadolescență, ritmul dezvoltării fizice în adolescenza devine din ce în ce mai constant, pentru că după 20 de ani să înceapă o încetinire treptată a creșterii corporale. Copilul atinge în această perioadă maturizarea biologică și consolidarea somatică a organismului său.

Caracteristicile socio-morale în pubertate

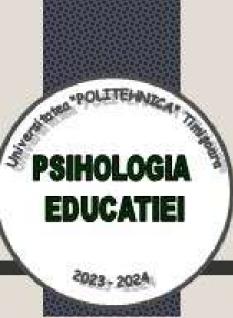
Pubertate – selectivitate în alegerea prietenilor

Grupul de prieteni începe să ocupe o pondere din ce în ce mai mare în cadrul activităților de petrecere a timpului liber.

O caracteristică a comportamentului de grup este implicarea acestuia în diverse dispute și bătăi, importante fiind și activitățile ilegale ca **reacții împotriva autorității**.

Paradox: pe de o parte există o conformare puternică la normele grupului, iar pe de altă parte un nivel redus al acceptării normelor adulților

Caracteristici cognitive în pubertate

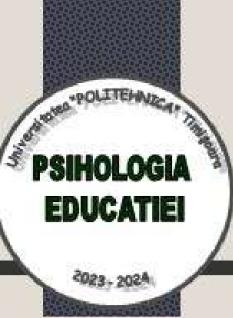

In pubertate coexistă două stadii de evoluție a inteligenței, și anume: stadiul operațiilor concrete și stadiul operațiilor formale. În cadrul primei etape menționate se formează capacitatea de conservare a **cantității**, urmând în etapa inteligenței formale și **conservarea greutății și a volumului**.

Operativitatea gândirii trece de la o etapă nespecifică (abstractizare, sinteză, generalizare, analiză, comparație), la una specifică în care apare capacitatea de a utiliza algoritmi.

Judecările și raționamentele folosite de puber sunt din ce în ce mai complexe, existând și o nuanțare a stilului de gândire: de la simplu la complex, de la intuitiv la abstract, de la primar la secundar.

Caracteristici cognitive în adolescență

În adolescență **inteligenta** poate atinge stadiul maxim al dezvoltării sale și anume **stadiul operațiilor formale**.

Apare și **gândirea logică și cauzală**, capacitatea de sistematizare a cunoștințelor, operarea cu simboluri, și spiritul critic al gândirii.

Memorarea logică și memoria de lungă durată sunt caracteristice adolescenței. În domeniul **atenției**, crește capacitatea de concentrare și orientarea ei selectivă. În adolescență achizițiile lingvistice duc la structurarea unui **limbaj** literar cu o pronunțată amprentă personală, existând o preferință pentru neologisme și pentru termeni de specialitate mai puțin folosiți. Debitul verbal continuă să crească, iar atracția pentru limbile străine se manifestă pregnant.

Potențialul creativ al adolescentului este într-o creștere continuă, actul creator fiind o modalitate de exprimare a sentimentelor și gândurilor neînțelese și neștiute de nimeni.

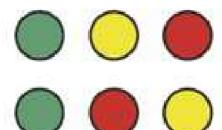
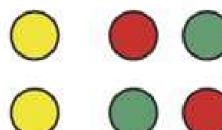
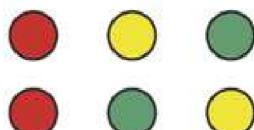
Caracteristici cognitive în adolescență

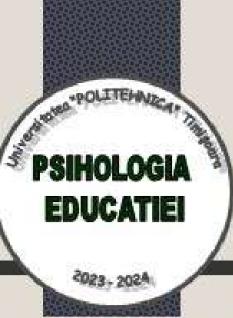
Adolescentul poate rationa cu ajutorul propozițiilor, frazelor, ideilor, ipotezelor, și poate abstractiza. Gandirea a devenit mobila și detasată de perceptia realului.

Focus La combinatoire

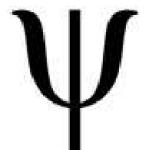
Soit 3 jetons de couleurs différentes, l'enfant est convié à énoncer combien il y a de façons différentes possibles d'arranger les 3 jetons, puis à vérifier son hypothèse en réalisant les combinaisons lui-même.

On complexifie la tâche en augmentant progressivement le nombre de jetons de 2 à 6 couleurs. L'enfant doit d'abord se prononcer sur le nombre de combinaisons possibles (par permutations), puis il doit vérifier son hypothèse en les réalisant et énoncer la loi qui permet d'exprimer la solution. L'enfant du stade opératoire concret se caractérise par l'absence de rigueur dans l'inventaire des possibles, par manque de systématisation dans les permutations et fait donc des erreurs et omissions. Par contre c'est à partir de 11-12 ans, qu'il est suffisamment méthodique pour réussir cette épreuve, et peut énoncer la loi sans avoir à la démontrer par la réalisation concrète de ces permutations.

Caracteristici cognitive în adolescență

In adolescență **inteligenta** poate atinge stadiul maxim al dezvoltării sale și anume stadiul **operațiilor formale**.

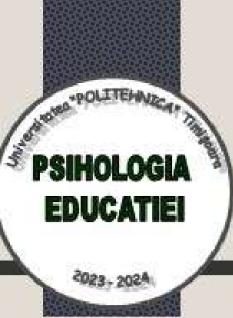
Apare și gândirea logică și cauzală, capacitatea de sistematizare a cunoștințelor, operarea cu simboluri, și spiritul critic al gândirii.

Memorarea logică și memoria de lungă durată sunt caracteristice adolescenței.

In domeniul **atenției**, crește capacitatea de concentrare și orientarea ei selectivă.

In adolescență achizițiile lingvistice duc la structurarea unui **limbaj** literar cu o pronunțată amprentă personală, existând o preferință pentru neologisme și pentru termeni de specialitate mai puțin folosiți. Debitul verbal continuă să crească, iar atracția pentru limbile străine se manifestă pregnant.

Potențialul creativ al adolescentului este într-o creștere continuă, actul creator fiind o modalitate de exprimare a sentimentelor și gândurilor neînțelese și neștiute de nimeni.

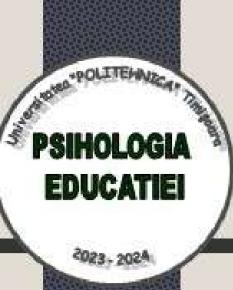
Caracteristici cognitive în adolescență

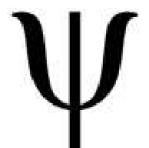
Evoluțiile din plan cognitiv se răsfrâng și în **planul spatial și temporal**. În ceea ce privește reprezentările temporale se observă o largire a orizontului temporal: adolescentul devine capabil să se proiecteze în viitor (ce va face în viață) integrând trecutul sau (copilul care a fost) și prezentul (cel care este în prezent).

Resursele și abilitățile cognitive cresc în timpul adolescenței și sunt puternic corelate cu dezvoltarea **funcțiilor executive**.

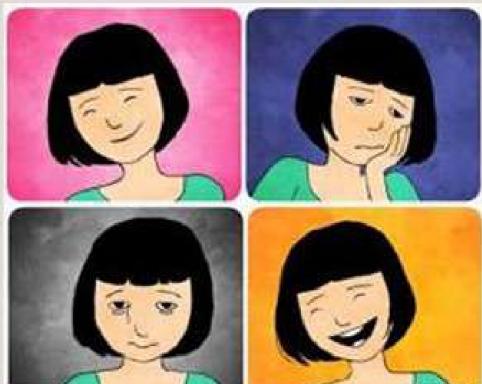
Funcțiile executive se referă la abilitățile necesare unei persoane să se adapteze la situații noi, nerutiniere sau neautomate, care implică acțiuni orientate spre anumite scopuri.

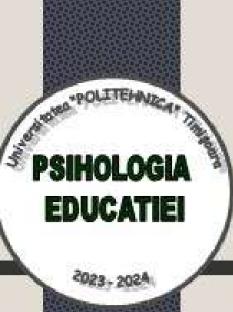
Caracteristici afective în preadolescentă

Instabilitate emoțională: Preadolescenții pot trece rapid de la stări de euforie la stări de tristețe sau furie. Această labilitate emoțională este cauzată în principal de schimbările hormonale și de dezvoltarea creierului.

Caracteristică	Pubertate	Adolescență
Emoții	Instabile, intense	Mai complexe și nuanțate
Focus	Corp, imagine de sine	Identitate, relații sociale, viitor
Relații sociale	Grup de referință	Relații mai profunde și mai diverse

Caracteristici afective în adolescență

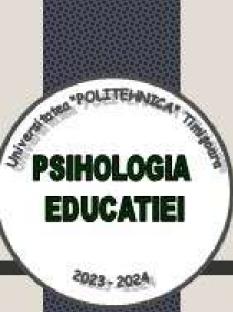

Adolescența - **tensiune emoțională** crescută și un **echilibru afectiv precar**, în special la fete, care au un control emoțional mai scăzut comparativ cu cel al băieților.

Dacă până în anii '70, **adolescența** se baza pe conceptul de *criză* sinonimă cu furtuna, tensiunea și confruntarea, astăzi vorbim despre *criza de identitate* sinonimă cu căutarea autonomiei, emanciparea și afirmarea de sine.

Forma predominantă de manifestare a tulburărilor emoționale este **depresia**, manifestată prin retragerea din viața socială, prin crize de plâns, autodepreciere, gânduri negative și uneori chiar prin tentative de suicid. Suicidul este a doua cauză de deces între 15-24 ani (după accidentele rutiere).

Caracteristici afective în adolescență

Criza de identitate a adolescentului stă la baza multor tulburări comportamentale și manifestări agresive.

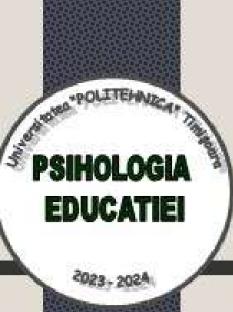
A deveni adolescent înseamnă a renunță la imaginea de sine din copilărie. Aceasta implica o distanțare față de părinți și față de adulți în general.

Structurarea **identității sexuale** se realizează diferit la fete și la băieți. Astfel, la băieții cu un model paternal bine conturat, structurarea identității sexuale se realizează mai ușor decât la aceia care au un model paternal cu o masculinitate scăzută.

La fete respingerea modelului maternal tradițional creează anumite probleme în structurarea Eului, deoarece acestea privesc feminitatea ca fiind restrictivă de libertate și insecurizantă.

Imaginea de sine influențează negativ **stima de sine** și aceasta creează dificultăți în structurarea identității.

Caracteristici afective în adolescență

Identitatea socială se referă la asemănare, la apartenența la anumite grupuri, la multitudinea de „noi” care pot exista, în timp ce **identitatea personală** se referă la diferențierea, originalitatea, unicitatea individului. Identitatea este de fapt inseparabilă de alteritate și de relațiile cu ceilalți.

Grupul este socializator. Indiferent că este un grup de prieteni, familial sau școlar, grupul trebuie să îl ajute pe adolescent în procesul său de individualizare și formare identitară.

Individualul poate deveni o ființă socială, autonomă, doar atunci când are contacte sociale cu caracter universal și nu se limitează la lumea restrânsă a grupului său de apartenență.

